

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู
อำเภอจอมพระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์

เขต 1

Strategic Leadership of Educational Institution Administrators as Perceived
by Teachers Chom Phra District under Surin Primary Educational Service
Area Office 1

พิมพ์ชนก ปลัดทอง¹, วิมล จันทร์แก้ว², ศักดิ์สิทธิ์ ชัตติยาสุวรรณ³

Pimchanok PaludKong¹, Wimol Jankaew², Saksit Khattiyasuwan³

สถาบันรัชต์ภาคย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

E-mail: Pimaum2555@gmail.com¹

Abstract

The objective of research were to study and compare the strategic leadership of school administrators as perceived by teachers in Chom Phra District, Surin Primary Educational Service Area Office 1 classified by school size and years of work experience. The sample group consisted of 186 teachers selected proportionally based on school size from a total of 359 teachers across 39 schools in Chom Phra District under the Surin Primary Educational Service Area Office 1. The sample size was determined using the Krejcie and Morgan table. The research instrument used for data collection was a 5-level rating scale questionnaire with a reliability coefficient of 0.819. Statistics used for data analysis included percentage mean ($\bar{x}$) and standard deviation (S.D.). Hypothesis testing employed the t-test and F-test (One-Way Analysis of Variance or ANOVA). When a difference was found post-hoc analysis was conducted using Scheffe's method.

The findings revealed that 1. The overall strategic leadership of school administrators as perceived by teachers in Chom Phra District Surin Primary Educational Service Area Office 1 was rated at a high level. 2. The comparison of the strategic leadership of school administrators when classified by school size showed a statistically significant difference both overall and in every dimension at the .05 level. 3. The comparison of the strategic leadership of school administrators

when classified by years of work experience, also showed a statistically significant difference both overall and in every dimension at the .05 level.

Keywords: Leadership1; Strategic leadership2; Surin Primary Educational Service Area Office1 3

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู อำเภोजอมพระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในอำเภोजอมพระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำนวน 39 โรงเรียน ครูจำนวนทั้งสิ้น 359 คน จากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน เทียบสัดส่วนตามขนาดของโรงเรียน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 186 คน เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.819 สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ สถิติที และสถิติเอฟ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เมื่อพบความแตกต่างจึงทำการทดสอบรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า 1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู อำเภोजอมพระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. ผลเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภोजอมพระ จำแนกตามขนาดสถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. ผลเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภोजอมพระ จำแนกตามประสบการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำ1; กลยุทธ์ของผู้บริหาร2; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต13

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคนและสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้าง ความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัตประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก จึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลกควบคู่กับธำรงรักษาลักษณะของประเทศ ในส่วนของประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาให้คนไทยมีทักษะ ความรู้ความสามารถ สมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ (Office of the Education Council. (2017))

ผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นบุคคลสำคัญในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมาย จากสภาพปัญหาวิกฤติทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง รวมถึง สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ส่งผลกระทบอย่างยิ่งต่อการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา จึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนทั้งตนเอง องค์กรวิธีการคิดและการบริหารแบบใหม่ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหาร การพัฒนา ตลอดจนการขับเคลื่อนสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายความสำเร็จ ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์จะสามารถมองเห็นภาพรวมและขอบเขตงานได้กว้างขวาง ชัดเจนเป็นรูปธรรม การมองเห็นภาพรวมในเชิงกลยุทธ์ ทำให้สามารถวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยให้สถานศึกษาสามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานและบริหารทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Theamsuwan, W., et al. (2019))

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ หมายถึง ผู้นำที่มีกระบวนการในการกำหนดเป้าหมาย ทิศทาง และอนาคตขององค์กรอย่างชัดเจน มีการสื่อสาร วางแผนการดำเนินงาน วิธีการ กลยุทธ์ในการก้าวสู่เป้าหมายขององค์กร ตลอดจนการสร้างขวัญและกำลังใจ แรงบันดาลใจให้เกิดขึ้นกับบุคลากร สร้างการมีส่วนร่วม ตลอดจนสร้างวัฒนธรรมองค์กร ให้มีความแข็งแกร่งและยั่งยืน (Chatbenjanan, J. (2015)) ภาวะผู้นำเป็นเครื่องมือที่ชี้ให้เห็นว่าผู้นำนั้นๆ มีคุณสมบัติมีความสามารถและมีความเหมาะสมกับตำแหน่งเพียงใด ในการบริหารงานจำเป็นต้องแสดงภาวะผู้นำ ที่เหมาะสมต่อผู้ร่วมงานเพราะภาวะผู้นำมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงาน ฉะนั้น ผู้บริหารจะต้องแสดงภาวะผู้นำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความศรัทธา ความเชื่อมั่นและความเลื่อมใสในตัวผู้บริหาร เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนประสิทธิผลขององค์กรจะเกิดขึ้นได้เมื่อองค์กรได้มี การดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ การมีภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจอำนาจ รู้จักใช้อำนาจอย่างเชี่ยวชาญและถูกต้อง การดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมาย ต้องอาศัยภาวะผู้นำในการโน้มน้าวบุคลากรในสถานศึกษาให้ทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา ซึ่งบุคคลที่ใช้ความสามารถนี้ก็คือ ผู้นำที่ต้องมีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์เป็นอย่างดี ความเป็นผู้นำมีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จได้ (Suntrayuth, T. (2013))

ความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์หรือภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ เป็นความสามารถที่ผู้นำสามารถบริหารองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ และรักษาผลการดำเนินงานที่สูงกว่ามาตรฐานตลอดเวลา เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย จะต้องมีความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์สามารถบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การนำไปปฏิบัติ และการควบคุมหรือการประเมินสถานศึกษา สามารถนำความเจริญก้าวหน้ามาสู่องค์กร โดยเริ่มจากการเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล และนำวิสัยทัศน์มาสู่การปฏิบัติได้สำเร็จตามขั้นสอน (Yawirach, N. (2009)) ภาวะผู้นำกลยุทธ์มีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหาร และนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ ผู้นำกลยุทธ์เป็นผู้นำที่มีความรับผิดชอบในการสร้างและการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ขององค์กร ผู้บริหารเป็นผู้วางแผน ออกแบบ หรือกำหนดวิสัยทัศน์ กลยุทธ์การปฏิบัติ ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์จะช่วยให้ผู้บริหารสามารถมองเห็นภาพรวม และขอบเขตงานได้กว้างขวาง และชัดเจนเป็นรูปธรรมมากขึ้น ช่วยให้องค์กรสามารถดำเนินงาน และใช้ทรัพยากร ในการแข่งขันอย่างมีประสิทธิภาพ และได้ผลสำเร็จดีกว่าการบริหารงานตามปกติ เนื่องจากการดำเนินงานเชิงกลยุทธ์จะมีการศึกษา วิเคราะห์ทำให้การดำเนินงานและการจัดสรรทรัพยากร เป็นไปอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ (Chamnungya, A. (2014))

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1 ได้กำหนดการขับเคลื่อนนโยบาย และจุดเน้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567 กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา มีนวัตกรรม งานวิจัย หรือวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศในการเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ นโยบายสู่การปฏิบัติ และมีทักษะในการบริหารสถานการณื ต่ำกว่าร้อยละ 90 ผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา

ปฏิบัติงานตามข้อตกลงในการปฏิบัติงาน (PA) ได้อย่างมีคุณภาพ ต่ำกว่าร้อยละ 90 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1. 2567) พบผลการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการติดตามและประเมินกลยุทธ์ (Khuankhan, R. (2022))

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูอำเภอยอมพระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่จะนำไปใช้พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพที่ดี และจะส่งผลต่อการจัดรูปแบบการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์และมีมาตรฐานนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรเข้าใจปัญหา และสภาพบริบททั้งภายในและภายนอกของสถานศึกษาอย่างลึกซึ้ง ผ่านกระบวนการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ วิเคราะห์ปัญหา โดยการประสานความร่วมมือของครูเพื่อเกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา ชุมชน สังคมและผู้เรียน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู อำเภอยอมพระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู อำเภอยอมพระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศ กำหนดกรอบเนื้อหาในการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ออกเป็น 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การกำหนดกลยุทธ์ 2) การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ 3) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และ 4) การบริหารทรัพยากรในองค์กร โดยผู้วิจัยได้นำมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวิจัยและวิเคราะห์ผลการวิจัยต่อไป

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษาอำเภอยอมพระสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ปีการศึกษา 2567 ประกอบด้วย ครูผู้สอนจำนวนทั้งสิ้น 359 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษาอำเภอยอมพระสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ปีการศึกษา 2567 กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (Sintjaru, T. (2020)) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 186 คน

ขอบเขตด้านพื้นที่

สถานศึกษาอำเภอยอมพระสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ทบทวนวรรณกรรม

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภोजอมพระสังักตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีนทร์ เขต 1 ในการวิเคราะห์อนาคต กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และทิศทางของสถานศึกษาอย่างชัดเจนสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมภายนอก มีการสื่อสารวางแผน และดำเนินงานเชิงรุก มีความยืดหยุ่น มีกลยุทธ์ในการก้าวสู่เป้าหมาย ของสถานศึกษาอย่างยั่งยืนประกอบด้วย

1. การกำหนดกลยุทธ์ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา มีการรวบรวมข้อมูลทั้งภายในและภายนอก เพื่อกำหนดกลยุทธ์ ของสถานศึกษา มีการวิเคราะห์ SWOT เพื่อหาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค เปิดโอกาสให้ครูบุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย ของสถานศึกษา สนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อพัฒนาสถานศึกษา สามารถถ่ายทอด วิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนมีกลวิธีในการสร้างแรงบันดาลใจในการทำงาน ให้กับครูและบุคลากรในสถานศึกษา

2. การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา มีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานและเป้าหมายการปฏิบัติงานร่วมกับบุคลากร แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน มีการบริหารจัดการ ควบคุมการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ได้มาตรฐาน มีการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานตามสภาพจริง มีการนำผลการปฏิบัติงานจริงเปรียบเทียบกับมาตรฐาน ดำเนินการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงานอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนนำผลการประเมินมาเป็น ข้อมูลย้อนกลับในการพัฒนา ปรับปรุงการดำเนินงานของสถานศึกษา

3. การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา มีการนำกลยุทธ์ที่กำหนดขึ้นไปประยุกต์ใช้ ในการดำเนินงาน อย่างเป็นรูปธรรมผ่านการวางแผนที่เป็นระบบ มีการแปลงวัตถุประสงค์ไปสู่แผนการปฏิบัติงานระยะสั้นและระยะยาว มีการถ่ายทอด สื่อสารวัตถุประสงค์และแผนการปฏิบัติงานให้บุคลากรภายใน สถานศึกษาทราบ ให้คำปรึกษาแก่บุคลากรได้อย่างสอดคล้องกับมาตรฐานของการปฏิบัติงาน ตลอดจนส่งเสริมให้เกิดการปรับปรุงกระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่อง

4. การบริหารทรัพยากรในองค์กร หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา มีการบริหารจัดการทรัพยากรของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ มีการวางแผนด้านการใช้จ่ายงบประมาณ วางแผนอัตรากำลัง สรรหา และบรรจุแต่งตั้งภายใน ตามขอบเขตที่กฎหมายกำหนด มอบหมายภาระงานตามความสามารถและศักยภาพของบุคลากร ส่งเสริมพัฒนาความสามารถและศักยภาพของบุคลากร มีการบริหารจัดการงบประมาณด้วยความโปร่งใส บริหารจัดการด้านการใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีให้เพียงพอ เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วม ในการใช้ทรัพยากร และตระหนักถึงการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า มีการตรวจสอบการบริหารทรัพยากร จากภายในและภายนอกสถานศึกษา มีการใช้ระบบข้อมูลสารสนเทศในการบริหารงาน ตลอดจนมีบทบาทในการระดมทรัพยากรจากหน่วยงานต่างๆ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล มีดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ขนาดสถานศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแบบของ ลิเคิร์ท (Likert Rating Scale) สอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู อำเภोजอมพระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการกำหนดกลยุทธ์ 2. ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ 3. ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ 4. ด้านการบริหารทรัพยากรในองค์กร

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ 1)การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item of Objective Congruence: IOC) 2) การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

สถิติพื้นฐาน ได้แก่ 1) ร้อยละ (percentage) 2)ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และ 3)ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ 1)การทดสอบค่าที (t-test) 2) สถิติเอฟ (F-test) โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance: ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างจึงทำการทดสอบรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู อำเภोजอมพระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู อำเภोजอมพระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา	การดำเนินงาน				ลำดับที่
	$\bar{x}$	แปลผล	S.D.	แปลผล	
1. ด้านที่ 1 ด้านการกำหนดกลยุทธ์	3.95	มาก	0.50	ต่ำ	4
2. ด้านที่ 2 ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์	4.29	มาก	0.61	ต่ำ	3
3. ด้านที่ 3 ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ	4.33	มาก	0.61	ต่ำ	1
4. ด้านที่ 4 ด้านการบริหารทรัพยากรในองค์กร	4.31	มาก	0.54	ต่ำ	2
โดยรวม	4.22	มาก	0.53	ต่ำ	

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู อำเภोजอมพระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการกำหนดกลยุทธ์ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีการรับรู้ไปในทิศทางเดียวกัน

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู อำเภोजอมพระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา และ
ประสบการณ์การทำงาน

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู อำเภोजอมพระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สถานศึกษา	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการกำหนดกลยุทธ์	3.78	0.52	4.05	0.46	-3.67	.00*
2. ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์	4.09	0.65	4.41	0.55	-3.59	.00*
3. ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ	4.17	0.64	4.43	0.58	-2.90	.00*
4. ด้านการบริหารทรัพยากรในองค์กร	4.18	0.56	4.39	0.52	-2.68	.00*
รวม	4.05	0.56	4.32	0.49	-3.43	.00*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู อำเภोजอมพระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู อำเภोजอมพระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	DF	MS	F	Sig
1. ด้านที่ 1 ด้านการกำหนดกลยุทธ์	ระหว่างกลุ่ม	5.039	2	2.520	11.255	.00*
	ภายในกลุ่ม	40.966	183	.224		
	รวม	46.005	185			
2. ด้านที่ 2 ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์	ระหว่างกลุ่ม	7.430	2	3.715	11.111	.00*
	ภายในกลุ่ม	61.188	183	.334		
	รวม	68.618	185			
3. ด้านที่ 3 ด้านการนำ กลยุทธ์ไปปฏิบัติ	ระหว่างกลุ่ม	5.608	2	2.804	8.017	.00*
	ภายในกลุ่ม	64.005	183	.350		
	รวม	69.613	185			
4. ด้านที่ 4 ด้านการบริหาร ทรัพยากรในองค์กร	ระหว่างกลุ่ม	4.403	2	2.201	8.008	.00*
	ภายในกลุ่ม	50.306	183	.275		
	รวม	54.709	185			

รวม	ระหว่างกลุ่ม	5.457	2	2.728	10.731	.00*
	ภายในกลุ่ม	46.526	183	.254		
	รวม	51.983	185			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู อำเภोजอมพระสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการเปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ่

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู อำเภोजอมพระสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวม ทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ่

ด้าน	การเปรียบเทียบรายคู่	ประสบการณ์ทำงาน			
			น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	มากกว่า 10 ปี
		$\bar{x}$	3.96	4.27	4.38
โดยรวม	น้อยกว่า 5 ปี	3.96	-	-0.31*	-0.42*
	5-10 ปี	4.27		-	-0.10
	มากกว่า 10 ปี	4.38			-
		$\bar{x}$	3.70	3.99	4.10
1. ด้านที่ 1 ด้านการกำหนดกลยุทธ์	น้อยกว่า 5 ปี	3.70	-	-0.29*	-0.39*
	5-10 ปี	3.99		-	-0.10
	มากกว่า 10 ปี	4.10			-
		$\bar{x}$	3.99	4.37	4.46
2. ด้านที่ 2 ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์	น้อยกว่า 5 ปี	3.99	-	-0.38*	-0.47*
	5-10 ปี	4.37		-	-0.09
	มากกว่า 10 ปี	4.46			-
		$\bar{x}$	4.06	4.42	4.46
3. ด้านที่ 3 ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ	น้อยกว่า 5 ปี	4.06	-	-0.36*	-0.39*
	5-10 ปี	4.42		-	-0.03
	มากกว่า 10 ปี	4.46			-
		$\bar{x}$	4.10	4.31	4.48
4. ด้านที่ 4 ด้านการบริหารทรัพยากรในองค์กร	น้อยกว่า 5 ปี	4.10	-	-0.20	-0.38*
	5-10 ปี	4.31		-	-0.17
	มากกว่า 10 ปี	4.48			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู อำเภोजอมพระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวม พบว่า ประสพการณ์น้อยกว่า 5 ปี ต่างกับ ประสพการณ์ 5 - 10 ปี และประสพการณ์มากกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 นอกนั้นไม่แตกต่าง ด้านที่ 1 ด้านการกำหนดกลยุทธ์ พบว่า ประสพการณ์น้อยกว่า 5 ปี ต่างกับ ประสพการณ์ 5 - 10 ปี และ ประสพการณ์มากกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 นอกนั้นไม่แตกต่าง ด้านที่ 2 ด้านการควบคุมและ ประเมินกลยุทธ์ พบว่า ประสพการณ์น้อยกว่า 5 ปี ต่างกับ ประสพการณ์ 5 - 10 ปี และ ประสพการณ์มากกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 นอกนั้น ไม่แตกต่าง ด้านที่ 3 ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ พบว่า ประสพการณ์ น้อยกว่า 5 ปี ต่างกับประสพการณ์ 5 - 10 ปี และ ประสพการณ์มากกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 นอกนั้นไม่แตกต่าง ด้านที่ 4 ด้านการบริหารทรัพยากรในองค์กร พบว่า ประสพการณ์น้อยกว่า 5 ปี ต่างกับ ประสพการณ์มากกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 นอกนั้นไม่แตกต่าง

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู อำเภोजอมพระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

การนำกลยุทธ์ที่ได้กำหนดขึ้นไปดำเนินการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การที่กำหนดไว้ ภายใต้ภาวะผู้นำที่ เหมาะสม สามารถกำหนดกลยุทธ์ ที่สนับสนุนนโยบายขององค์การ การจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน วางแผน ปฏิบัติและ กำหนดกระบวนการ และระบบการปฏิบัติงาน ผู้นำที่มีกระบวนการในการกำหนดเป้าหมาย ทิศทาง และอนาคตขององค์กร อย่างชัดเจน วิธีการกลยุทธ์ในการก้าวสู่เป้าหมายขององค์กร ตลอดจนการสร้างขวัญและกำลังใจ แรงบันดาลใจให้กับบุคลากร สร้างการมีส่วนร่วม ตลอดจนสร้างวัฒนธรรมองค์กร ให้มีความแข็งแกร่งและยั่งยืน สอดคล้องกับ Songjaroensap, K. (2019) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ภาวะผู้นำเชิง กลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทุกด้าน และเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับ Waso, M. (2021) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี พบว่า ผลการศึกษาระดับ ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ผู้บริหารโรงเรียนสังกัด สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก และ Tachakaruha, M. (2024) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ตาม ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู อำเภोजอมพระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา และ ประสพการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ด้านที่ 1 ด้านการกำหนดกลยุทธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสามารถถ่ายทอด วิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติงานได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีกลวิธีสร้างแรงบันดาลใจในการทำงานให้กับครูและบุคลากรใน สถานศึกษา วิเคราะห์ SWOT เพื่อหาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของสถานศึกษาเพื่อนำมาเป็นแนวทางใน

การกำหนดกลยุทธ์ สอดคล้องกับ Tirawong, K. (2020) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก โดยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีมากที่สุด คือ ด้านการกำหนดกลยุทธ์ รองลงมา คือ ด้านการคิดเชิงปฏิบัติ ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่างๆ มากำหนดกลยุทธ์ ด้านความคาดหวังและสร้างโอกาสสำหรับอนาคต ด้านความคิดความเข้าใจระดับสูง ตามลำดับ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้อง มีการกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กรอย่างชัดเจนก่อนเพื่อให้ทุกฝ่ายเล็งเห็นวิธีการที่จะมุ่งสู่จุดหมายอย่างชัดเจนร่วมกัน อันจะทำให้องค์กรบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้ และสอดคล้องกับ Padungchat, K. (2020) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี อยู่ในระดับมากทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ การกำหนดทิศทางขององค์กร การกำหนดกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี ด้านการกำหนดกลยุทธ์ อยู่ในระดับมาก

ด้านที่ 2 ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา กำหนดเกณฑ์มาตรฐานและเป้าหมายการปฏิบัติงานร่วมกับบุคลากร แกะไขในสิ่งที่จำเป็นเพื่อให้การปฏิบัติงานเหมาะสมกับองค์กร และใช้มาตรการในการตรวจสอบ กำกับผลการดำเนินงาน สอดคล้องกับ Padungchat, K. (2020) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี อยู่ในระดับมากทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ การกำหนดทิศทางขององค์กร การกำหนดกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ Thamprayote, W. (2022) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จันทบุรี ตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การกำหนดกลยุทธ์ การบริหารทรัพยากรในองค์กร การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ ตามลำดับ

ด้านที่ 3 ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาจัดระบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมและเน้นการกระจายอำนาจ ผู้บริหารสถานศึกษาให้โอกาสครู บุคลากร พัฒนาความก้าวหน้าในการทำงานอย่างต่อเนื่อง และผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ สอดคล้องกับ Padungchat, K. (2020) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี อยู่ในระดับมากทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ การกำหนดทิศทางขององค์กร การกำหนดกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ ด้านผู้บริหารลง

เมื่อดำเนินการตามระเบียบแบบแผนของกิจกรรม ผู้บริหารใช้กลยุทธ์ที่กำหนดขึ้นขับเคลื่อนองค์กรไปสู่ความเป็นรูปธรรม โดยนำองค์กรสู่ความสำเร็จได้ ผู้บริหารและบุคลากร มีความรู้สึกเป็นเจ้าของกระบวนการกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้ปฏิบัติ และสอดคล้องกับ Thamprayote, W. (2022) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จันทบุรี ตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การกำหนดกลยุทธ์ การบริหารทรัพยากรในองค์กร การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ ตามลำดับ ทั้งนี้จากการศึกษาพบว่า ผู้บริหารสนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วม ในการวางแผนเพื่อพัฒนาสถานศึกษา มีการวางแผนด้านการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเหมาะสม มีการถ่ายทอดสื่อสารวัตถุประสงค์และแผนการปฏิบัติงานให้บุคลากรภายในสถานศึกษา รวมถึงผู้บริหารได้เข้ารับการอบรมพัฒนาด้านภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ส่งผลให้ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านที่ 4 ด้านการบริหารทรัพยากรในองค์กร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา เปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบการบริหารทรัพยากรจากภายในและภายนอกสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารจัดการด้านการใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีให้เพียงพอต่อการใช้งาน และผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการระดมทรัพยากรจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ Thamprayote, W. (2022) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จันทบุรี ตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การกำหนดกลยุทธ์ การบริหารทรัพยากรในองค์กร การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ ตามลำดับ ทั้งนี้จากการศึกษาพบว่า ผู้บริหารสนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อพัฒนาสถานศึกษา มีการวางแผนด้านการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเหมาะสม มีการถ่ายทอดสื่อสารวัตถุประสงค์และแผนการปฏิบัติงานให้บุคลากรภายในสถานศึกษา รับทราบ รวมถึงผู้บริหารได้เข้ารับการอบรมพัฒนาด้านภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ส่งผลให้ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ Phirommak, T. (2023) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรองค์การและพัฒนาบุคลากร อยู่ในระดับมาก

สรุปผล

ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู อำเภोजอมพระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูอำเภोजอมพระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 พบว่า สถานศึกษาขนาดเล็ก 70 คน คิดเป็นร้อยละ

37.60 สถานศึกษาขนาดกลาง 116 คน คิดเป็นร้อยละ 62.40 คน ประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 29.00 5 - 10 ปี จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 33.40 มากกว่า 10 ปี 70 คน คิดเป็นร้อยละ 37.60

2. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู อำเภोजอมพระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านที่ 3 ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ รองลงมาคือ ด้านที่ 4 ด้านการบริหารทรัพยากรในองค์กร ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านที่ 1 ด้านการกำหนดกลยุทธ์ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า มีการกระจายของข้อมูลอยู่ระหว่าง 0.50 - 0.61 แสดงว่า ข้อมูลมีการกระจายตัวในระดับต่ำ ผู้ตอบแบบสอบถามมีการรับรู้ไปในทิศทางเดียวกัน

3. ผลเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู อำเภोजอมพระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูอำเภोजอมพระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูอำเภोजอมพระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการกำหนดกลยุทธ์ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรรวบรวมข้อมูลในด้านต่าง ๆ ให้เป็นระบบสารสนเทศ มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การวางแผนปฏิบัติงานเพื่อความชัดเจนในการดำเนินงาน

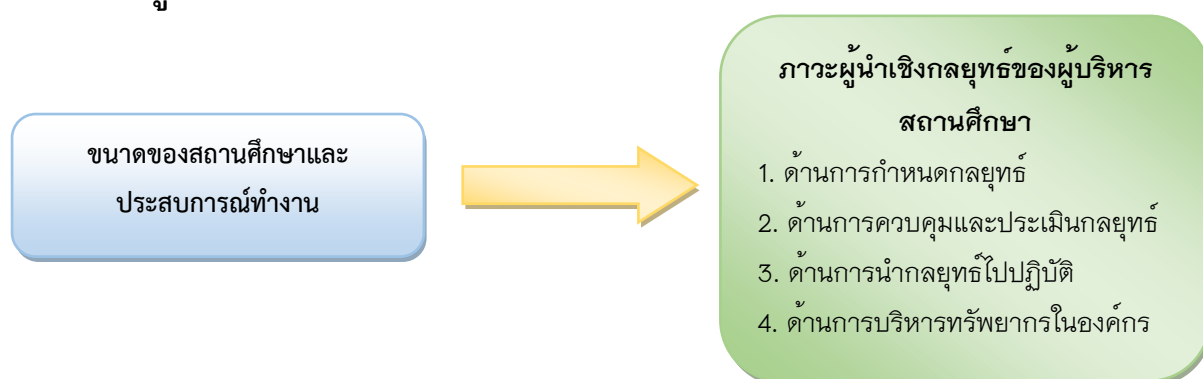
ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูอำเภोजอมพระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์การทำงาน พบว่า จำแนกตามขนาดสถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามประสบการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดแผนกลยุทธ์โดยพิจารณาถึงทิศทางขององค์กร มีการวัดและประเมินผล การปฏิบัติงานตามสภาพความเป็นจริง และบุคลากรควรมีความรู้สึกรับผิดชอบของกระบวนการ กิจกรรมต่างๆ ที่ได้ปฏิบัติ ควรส่งเสริมพัฒนาความสามารถ และศักยภาพของบุคลากรในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตัวแปรอื่น เพศ, ระดับการศึกษา, วิทยฐานะ เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา

2. ควบคุภาพภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2, สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูอำเภोजอมพระ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เป็นภาวะผู้นำที่มีความทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน เป็นภาวะผู้นำที่ผู้บริหารมีความคิดบริหารจัดการทรัพยากรขององค์กรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ มีความเข้าใจในการบริหารโรงเรียน มีความคิดสร้างสรรค์ สร้างความคาดหวังและสร้างโอกาสสำหรับอนาคตของโรงเรียน ให้ความสำคัญกับครูและบุคลากรทาง การศึกษาพัฒนาความสามารถของครูไปสู่ระดับที่สูงขึ้น กระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงาน จูงใจให้ครูเกิดพลังร่วมในการพัฒนาตนเองและโรงเรียนต่อไป เพื่อให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

References

- Chamnungya, A. (2014). *Development of strategic leadership for private vocational college administrators* [Doctoral dissertation, Mahasarakham University].
- Chatbenjanan, J. (2015). *A causal relationship model of factors affecting the strategic leadership characteristics of primary educational service area office administrators* [Doctoral dissertation, Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage].
- Khuankhan, R. (2022). *The relationship between the 21st century strategic leadership of school administrators and school effectiveness under the Chiang Rai Primary Educational Service Area Office 2* [Master's independent study, University of Phayao].
- Padungchat, K. (2020). *Strategic leadership of school administrators under the Saraburi Secondary Educational Service Area Office* [Master's independent study, Sukhothai Thammathirat Open University].

-
- Phirommak, T. (2023). *Strategic leadership of administrators affecting school effectiveness under the Kalasin Primary Educational Service Area Office 1* [Master's thesis, Roi Et Rajabhat University].
- Sintjaru, T. (2020). *Research and statistical data analysis with SPSS and AMOS* (18th ed.). SE-EDUCATION.
- Songjaroensap, K. (2019). *Strategic leadership of school administrators affecting school effectiveness under the Bangkok Primary Educational Service Area Office* [Master's thesis, Rajamangala University of Technology Thanyaburi].
- Suntrayuth, T. (2013). *Organization theory and behavior: Principles, theories, research, and educational practice*. Netikul Press.
- Tachakaruha, M. (2024). *A study of strategic leadership of school administrators under the Chiang Rai Secondary Educational Service Area Office* [Master's independent study, University of Phayao].
- Thamprayote, W. (2022). *Strategic leadership of school administrators affecting educational resource mobilization under the Chanthaburi Trat Secondary Educational Service Area Office* [Master's thesis, Rambhai Barni Rajabhat University].
- Theamsuwan, W., et al. (2019). Strategic leadership in the 21st century. *Graduate School Journal, Suan Dusit University*, 15(2), 211–228.
- Tirawong, K. (2020). *Strategic leadership of school administrators under the Secondary Educational Service Area Office 37* [Master's independent study, University of Phayao].
- Office of the Education Council. (2017). *The National Scheme of Education B.E. 2560–2579 (2017–2036)* (2nd ed.).
- Waso, M. (2021). *Strategic leadership of school administrators under the Office of Private Education in Pattani Province* [Master's independent study, Yala Rajabhat University].
- Yawirach, N. (2009). *Leadership and strategic leader*. Triple Group.